

महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्थेमार्फत तयार करण्यात येणाऱ्या पुलांचे जोडरस्ते अतिवृष्टी काळात पुराच्या पाण्यामुळे क्षतिग्रस्त होऊन वाहतूक बंद होऊ नये याकरीता उपायोजना/संकल्पनामध्ये बदल सुचविण्यासाठी समिती गठीत करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग**

शासन आदेश क्रमांक: ग्रासयो-२०२२/प्र.क्र.२००/बांधकाम-२

मंत्रालय, बांधकाम भवन, २५, मईबान पथ,

फोर्ट, मुंबई-४०० ००९

तारीख: ०४ ऑगस्ट, २०२२

प्रस्तावना-

महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्थेमार्फत प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना व मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनांमधून कोअर नेटवर्कमधील रस्त्यांवर लहान व मोठे पुल बांधण्यात येतात. सदर योजनांमधून बांधण्यात येणारे बहुतांश पुल हे Submersible अथवा High Level Submersible प्रकाराचे असतात. सदर पुलांचे जोडरस्ते Submersible प्रकारच्या संकल्पनेप्रमाणे संकल्पीत करण्यात येतात. तथापि, काही वेळेस अतिवृष्टीत नद्या व नाल्यांना येणाऱ्या महापुराचे पाणी पुल व जोडरस्त्यांवरून मोठ्या प्रमाणात गेल्यास पुलांचे जोडरस्ते क्षतिग्रस्त होतात/भागशः वाहून जातात व पुलावरून वाहतूक बंद होवून गावांचा संपर्क तुटतो व पुल बांधण्याचा उद्देश काही काळासाठी असफल होतो. तसेच काही ठिकाणी पुलांच्या खालील Waterway मध्ये अडथळे असल्यामुळेही पुलावरून पाणी वाहण्याचे प्रमाण वाढते. सदर बाब टाळण्यासाठी Submersible पुलांचे जोडरस्ते पुराच्या पाण्यामुळे वाहून जाऊ नये/क्षतिग्रस्त होऊ नये या अनुषंगाने उपाययोजना सुचविण्यासाठी समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन आदेश-

Submersible पुलांचे जोडरस्ते पुरांच्या पाण्यामुळे वाहून जाऊ नये/ क्षतिग्रस्त होऊ नये यासाठी त्यांचे आवश्यक संकल्पन अथवा बशिच्या काटछेदाच्या आकाराचा लंबछेद (Soccer Shape) पुल व जोडरस्त्यांत निर्माण करणे, तसेच पुलांचे Waterway Clean ठेवणे व इतर अशा उपाययोजना

केल्यास बऱ्याच अंशी जोडरस्त्यांचे नुकसान टळू शकते. सदर बाबीच्या अनुषंगाने उपाययोजना सुचविण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे नाव	पद	समिती पद
१	श्रीमती एन.एस. अन्सारी	अधीक्षक अभियंता, मुमंन्रासयो, नागपूर	समिती प्रमुख
२	श्री. सं.रा.जाधव	कार्यकारी अभियंता तथा PIU, नागपूर	समिती सदस्य
३	श्री. प्र. रा. केळकर	कार्यकारी अभियंता तथा PIU, भंडारा	समिती सदस्य
४	समिती प्रमुख निवडतील ते उप अभियंता	उप अभियंता	समिती सचिव

समितीने खालील मुद्द्यांवर अभ्यास करून आपल्या अभिप्रायासह अहवाल सादर करावा:

- १) बुडीत तथा उंच पातळीचे बुडीत (Submersible & High Level Submersible) पुलांचे जोड रस्ते पुराच्या पाण्याने क्षतिग्रस्त होवू नये यासाठी उपाययोजना सुचविणे.
- २) बुडीत तथा उंच पातळीचे बुडीत (Submersible & High Level Submersible) पुलांचे व जोड रस्त्यांचे बांधकाम बशिच्या काट छेदाच्या (soccer shape) पद्धतीने करण्यात येणे आवश्यक आहे किंवा कसे याबाबत अभ्यास करून प्रचलित IRC/International मानकांच्या अनुषंगाने शिफारशी सादर करणे.
- ३) Submersible व High Level Submersible पुलांचे जोडरस्ते पुरांच्या पाण्यामुळे क्षतिग्रस्त होवू नये यासाठी जोडरस्त्यांच्या संकल्पनात करावयाच्या तरतुदीबाबत पर्याय व त्यांसाठी मानकांबाबत प्रचलित IRC/International मानकांच्या अनुषंगाने शिफारशी सादर करणे.
- ४) समितीने आपला अहवाल १५ दिवसात शासनास सादर करावा .

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०८०४१२४२११११२० असा आहे. हा शासन आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विजयकुमार चौधरी)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा. मंत्री, ग्रामविकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई.

२. मा. राज्यमंत्री, ग्रामविकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव, ग्रामविकास व पंचायत राज यांचे खाजगी सचिव, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई.
४. सचिव, मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजना, ग्रामविकास विभाग, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई.
५. मुख्य अभियंता, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्था, पुणे.
६. श्रीमती.एन. एस. अन्सारी, अधीक्षक अभियंता, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्था, नागपूर.
७. श्री. सं.रा.जाधव, कार्यकारी अभियंता तथा PIU, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्था, नागपूर.
८. श्री. प्र.रा.केळकर, कार्यकारी अभियंता तथा PIU, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्था, भंडारा.
९. समिती प्रमुखामार्फत नियुक्त करण्यात आलेले समिती सचिव.
१०. कक्ष अधिकारी, कार्यासन बांधकाम-४, ग्रामविकास विभाग, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई.
११. निवडनस्ती, कार्यासन बांधकाम-२.